

I.M. Вигівська, доц., канд. екон. наук

Житомирський державний технологічний університет

Проблеми трактування понять “фонд”, “резерв”, “оціночний резерв”, “регулятив”, “забезпечення”

У статті розкрито специфіку та відмінності у сутності понять “фонд”, “резерв”, “оціночний резерв”, “регулятив”, “забезпечення” як об’єктів бухгалтерського обліку. Автором запропоновано власне визначення наведених понять, внесено відповідні зміни до чинного Плану рахунків бухгалтерського обліку, виділено резерви самострахування ризиків господарської діяльності

ризик, фонд, резерв, оціночний резерв, регулятив, забезпечення, зобов’язання

Постановка проблеми. Виявлення, оцінка та мінімізація ризику на сьогодні є одним із найактуальніших напрямів управління діяльністю підприємства. Ризик-менеджмент позиціонується як система управління ризиками та економічними (передусім фінансовими) відносинами, які виникають в процесі такого управління. Резервна система підприємства є одним із найдієвіших методів управління ризиками діяльністю. Однак, не зважаючи на зрозумільність сутності даного методу, на сьогодні залишаються неузгодженими питання щодо трактування змісту понять “фонд”, “резерв”, “оціночний резерв”, “регулятив”, “забезпечення” та їх ролі в системі фінансових відносин підприємства і системи бухгалтерського обліку.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Сутність методу резервування на випадок настання ризикових ситуацій (реалізації господарської операції) та порядку його облікового відображення розглядається в працях таких вчених, як: О.В. Амеліна, І.М. Агєєв, С.М. Дячек, Л.М. Кіндрацька, М.О. Козлова, Ю.Н. Лачінов, О.В. Мінаков, С.В. Романова, Г.П. Стадник, І.Ф. Таусова, В.І. Ткач, С.А. Чещев, С.І. Шкирман та ін.

Метою дослідження є аналіз концептуальних підходів до визначення сутності понять “фонд”, “резерв”, “оціночний резерв”, “регулятив”, “забезпечення” для можливості визначення відповідних облікових процедур щодо відображення таких заходів запобігання негативним наслідкам ризиків у системі бухгалтерського обліку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сьогодні в науковій економічній літературі майже не приділяється увага питанню бухгалтерського обліку резервів на покриття наслідків ризику. За період 1895-2008 рр. було опубліковано 17 наукових праць, з яких лише чотири роботи прямо стосуються бухгалтерського обліку таких резервів (С.М. Дячек [1], Л.М. Кіндрацька [2] та 2 статті із журналу “Счетоводство А.М. Вольфа” (1901 р.) [3, 4]), які в недостатній мірі вирішують питання методики бухгалтерського обліку ймовірних наслідків господарських ризиків.

Поряд з цим, протягом тривалого часу вчені вели дискусії щодо правильності використання таких понять, як фонд, резерв, оціночний резерв, регулятив, забезпечення та зобов’язання. Результати аналізу поняття “резерв” в обліковій літературі підтверджують, що на сучасному етапі однозначного тлумачення даного поняття в бухгалтерському обліку не існує. Погляди авторів щодо трактування резерву можна поділити на вісім груп:

а) резерв як запас матеріальних цінностей і грошових коштів на випадок необхідності (62,5 % авторів, зокрема А.М. Азрілян [5], А.Б. Борисов [6], В.П. Бичков [7], Ф.Ф. Бутинець [8], М.Я. Дем’яненко [9], С.М. Дячек [10], М.О. Козлова [11], П.А. Костюк

б) резерв як джерело покриття можливих або очікуваних витрат та збитків (58,3 % авторів, зокрема О.С. Бакаєв [19], І. Бернар, Ж.К. Коллі [20], А.М. Азрілян [5], Ф.Ф. Бутинець [8], М.Я. Дем'яненко [9], С.М. Дячек [10], М.О. Козлова [11], Г.В. Осовська [15], Б.А. Райзберг [16], В.С. Сухарський [17], Н. Уолл [21], М.О. Шишханов [18]);

в) резерв як матеріальні і фінансові ресурси, які не використовуються у поточній господарській діяльності (І. Бернар, Ж.К. Коллі [20], В.П. Бичков [7], К. Ноубс [23] – 20,8 %). Це визначення за змістом тотожне визначенню, яке наводять автори першої групи, адже матеріальні і фінансові ресурси включають в себе матеріальні цінності і грошові кошти, за винятком зауваження щодо обмеження їх використання у поточній господарській діяльності. Проте, якщо у першому визначенні акцентовано увагу на цільовому призначенні такого запасу (“запас...на випадок необхідності”), то у даному визначенні це упущене, хоча вважаємо, що це є важливим для зазначення специфічної сутності резервів;

г) резерв як частина нерозподіленого прибутку з визначенням цільовим використанням (Н.А. Бреславцева [24], К. Ноубс [23] та інші – 12,5 %);

д) резерв як невикористані можливості (8,3 %);

е) резерв як акумульований компанією нерозподілений прибуток (8,3 %). Вважаємо дане визначення занадто вузьким, яке не розкриває сутності та функціонального призначення резервів;

є) резерв як витрати цільового характеру (4,2 %);

ж) резерв як сума резервів, створених відповідно до чинного законодавства або установчих документів (4,2 %).

З метою розмежування понять “фонд” і “резерв” проаналізовано існуючі підходи до трактування терміну “фонд”. Це надало можливість встановити, що більша частина авторів (78,5 % розглянутих джерел) визначають фонд як запас або накопичення підприємства. Зокрема, такої позиції дотримуються: А.М. Азрілян [5], В.М. Бойко [22], А.Б. Борисов [6], Ф.Ф. Бутинець [8], М.Я. Дем'яненко [9], А.Г. Загородній [25], М.О. Козлова [11], П.А. Костюк [12], С.В. Мочерний [14], Б.А. Райзберг [16], В.С. Сухарський [17]. При цьому 71,4 % розглянутих трактувань зводяться до того, що фонд є матеріальними або грошовими засобами цільового призначення. Частина авторів (57 %), а саме А.М. Азрілян [5], А.Б. Борисов [6], Ф.Ф. Бутинець [8], М.Я. Дем'яненко [9], А.Г. Загородній [25], Б.А. Райзберг [16], В.С. Сухарський [17] ототожнюють фонд з капіталом. Вважаємо такий підхід занадто узагальненим та широким у своєму розумінні, оскільки капітал – це усі сукупні ресурси, що використовуються суб'ектом господарювання в процесі його діяльності.

Таусова І.Ф. [26] вважає, що резерв – поняття більш широке і абстрактне – це джерело засобів на випадок потреби як в реальних, так і в юридичних умовах; фонд – це резерв підприємства, створений для реалізації стратегічних цілей його функціонування, забезпечення збереження його капіталу. Таким чином, автор стверджує, що фондами слід вважати резерви, які необхідні для реалізації концепції підтримки капіталу та які виступають його частиною.

До протилежного висновку дійшла С.М. Дячек [1]. На думку автора, фонд є більш ширшим поняттям, ніж резерв, тобто резерв є різновидом фонду.

Сучасний вчений Ю.Н. Лачінов [27] не проводить різниці між поняттями “резерв” та “фонд”, а зазначає, що резерв є фондом особливого роду, створеним для компенсації втрат у випадку їх виникнення у будь-який позаплановий момент, хоча такого випадку може й не настати.

Отже, проаналізувавши підходи авторів до трактування понять “фонд” і “резерв”, варто виділити три протилежні позиції, до яких прийшли науковці, які проводили дисертаційні дослідження за даним напрямом (рис. 1).

Погоджуємося з С.М. Дячек і Ю.Н. Лачіновим та вважаємо, що резерв є різновидом фонду. На нашу думку, всі резерви, які формуються та відображаються в бухгалтерському обліку підприємств є фінансовими, можуть мати різні джерела утворення (витрати або

прибуток, інший капітал) виражені лише у грошовому вимірнику та використовуються за цільовим призначенням їх створення.

Позиція І.Ф. Таусової: резерв є поняття більш широким та абстрактним. Фонди є визначеною групою резервів, виступають їх частиною, тобто фонд – це резерв підприємства, створений для реалізації стратегічних цілей його функціонування, забезпечення збереження його капіталу

Позиція С.М. Дячек та Ю.Н. Лачінова: поняття “фонд” є більш широким, ніж “резерв”, тобто резерв є різновидом фонду. Лачінов Ю.Н. називає резервом фонд особливого виду, метою якого є компенсація втрат у випадку їх виникнення у будь-який позаплановий момент, хоча такого випадку може й не настати

Позиція М.О. Козлової: поняття “фонд” і “резерв” мають спільну область, яка зображенна перетином, що вказує на однакові для них ознаки: фонд і резерв є джерелом утворення власних засобів; мають законодавчо встановлені розміри; є запасами підприємства; мають цільовий характер використання, є тимчасовими у використанні та не використовуються в операційній діяльності

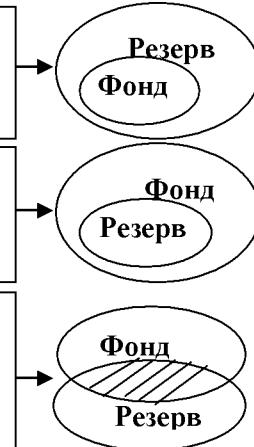

Рисунок 1 – Підходи до тлумачення понять “фонд” і “резерв” у бухгалтерському обліку

Дячек С.М. [1] визначає фінансові резерви як вільні на певний момент кошти підприємства, які воно може витратити на цілі, що є найбільш терміновими та важливими; відокремлену частину активів, яка концентрується у фондах і призначена для покриття непередбачених витрат та страхування ризиків.

Шевелев А.Е. [28, с. 199] визначає, що суб’єкт господарювання в процесі своєї діяльності може формувати два види резервів: оціночні резерви та резерви майбутніх витрат. Okрім цього, в теорії бухгалтерської науки співіснують поняття “регулятив”, “забезпечення” та “оціночний резерв”. Тому виникає потреба уточнення даних понять з метою розробки методики бухгалтерського обліку заходів щодо управління ймовірними наслідками діяльності підприємства в умовах ризику.

У Міжнародних стандартах фінансової звітності термін “оціночний резерв” взагалі відсутній, замість нього використовується поняття “знецінення”. Проте на практиці оціночні резерви, як і регулятиви, формуються для коригування окремих статей балансу в частині первісної (історичної) вартості активу, що суттєво підвищує достовірність та якість фінансової звітності й дозволяє користувачам облікової інформації побачити не витратну, а реальну оцінку активів підприємства. Прикладом такого резерву є резерв сумнівних боргів (ряд. 162 ф. №1 “Баланс”), що коригує статтю “Первісна вартість дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги” (ряд. 161), визначаючи тим самим її чисту реалізаційну вартість. Таким чином, оціночний резерв створюється в умовах ризику зміни його вартості, а регулятив – відповідно до способу оцінки активу, що визначається облікової політикою підприємства.

Русієва І.Б [29] визначає, що для оціночного резерву має значення ймовірність настання ризику як можливої події, яка впливає на вартість активу, а для регулятиву ризик має значення лише при визначенні його величини.

Таким чином, можна зробити висновок, що ризик-причина (ймовірність виникнення наслідків) є підставою для формування резерву та його відображення в бухгалтерському обліку. Вважаємо, що оціночний резерв – це регулятив, який формується з метою компенсації ризику зміни вартості активу.

Наступним слід розглянути тлумачення поняття забезпечення, оскільки воно є багатогранним об’єктом бухгалтерського обліку, який іноді ідентифікують і як капітал, і як зобов’язання, і як резерви чи фонди підприємства. П(С)БО 11 “Зобов’язання” і МСФЗ 37 “Забезпечення, умовні зобов’язання і умовні активи” визначають забезпечення як певний вид зобов’язання з невизначеними на момент виникнення сумою та часом погашення. Проте забезпечення належить до двох систем суб’єкта господарювання – резервної системи та системи зобов’язань підприємства. Забезпечення створюється при виникненні внаслідок минулих подій зобов’язання, погашення якого ймовірно призведе до зменшення ресурсів, що

втілюють в собі економічні вигоди, та його оцінка може бути розрахунково визначена. Забезпечення використовуються для відшкодування лише тих витрат, для покриття яких вони були створені. Забороняється створювати забезпечення для покриття майбутніх збитків від діяльності підприємства.

Терещенко В.С. [30] визначає забезпечення майбутніх витрат і платежів як резервний фонд спеціального призначення у вигляді високоліквідних активів, що створюються суб'єктом господарювання за рахунок власних джерел фінансування для покриття зобов'язань з невизначеними часом або сумою погашення.

Вважаємо, що хоча зобов'язання не можна ототожнювати з резервами, проте забезпечення як окремий вид зобов'язань із невизначеною сумою або часом погашення є за сутністю резервами майбутніх витрат і платежів.

У ході проведеного дослідження, виділено ряд резервів, які можуть створюватися на підприємстві з метою покриття негативних наслідків господарського ризику, інакше кажучи, господарських операцій, які знаходяться в умовах ризику (табл. 1). Okрім цього, при створення резерву слід враховувати ймовірність настання ризику та величину його ймовірних наслідків.

Таблиця 1 – Резерви самострахування підприємством господарських ризиків

<i>№ з/п</i>	<i>Назва резерву</i>	<i>Коротка характеристика</i>
1	Фонд ризику	Створюється на підприємствах торгівлі та організаціях громадського харчування для списання втрат товарів
2	Резерв сумнівних боргів	Формується для погашення безнадійної заборгованості
3	Гарантійні резерви	Створюється для можливості здійснення обслуговування за виданими гарантіями
4	Фіiscalльні (податкові) резерви	Призначені для забезпечення регулярності платежів до бюджету за відповідними податками
5	Резерви відшкодування комерційних ризиків	Створюються для покриття втрат від виробничих, майнових ризиків, ризиків продажу, недостатнього та несвоєчасного розвитку
6	Резерви соціального спрямування	Створюються на випадок звільнення персоналу, для виплати відпусток, платежів до Пенсійного фонду
7	Резерв майбутніх витрат і платежів	Формується за рахунок включення витрат на його створення до собівартості виробництва, може мати будь-яке цільове спрямування
8	Резерви юридичного характеру	Призначені для регулювання втрат від господарських спорів
9	Резерви під зниження вартості (ліквідності) матеріальних активів	Призначені для регулювання втрат від зміни вартості матеріальних активів
10	Резерви відшкодування професійних ризиків	Створюється для покриття негативних наслідків професійної діяльності працівників підприємства

Враховуючи дані табл. 1 та результати проведеного дослідження щодо визначення сутності понять “резерв”, “фонд”, “оціочний резерв”, “регулятив” і “забезпечення”, слід внести відповідні зміни до Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій щодо кодування та назв рахунків.

Отже, розглянемо окремі пропозиції детальніше. Вважаємо за необхідне уточнити назву рахунку 47 “Забезпечення майбутніх витрат і платежів”, змінивши її на “Резерви майбутніх витрат і платежів (за видами ризиків)”, яке в реальності відображає його сутність, так як навіть в Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку вказується,

що це резервування коштів для забезпечення майбутніх витрат і платежів. Внесені зміни до субрахунків даного рахунку наведено в таблиці 2.

Таблиця 2 – Запропоновані зміни до чинного Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій

<i>Пропозиції щодо зміни коду та назви рахунків, субрахунків</i>	<i>Характеристика рахунку</i>	<i>Код та назви рекомендованих розрізів аналітичного обліку</i>
47 “Резерви майбутніх витрат і платежів (за видами ризиків)”		
471 “Резерв на виплати працівникам”	Передбачає облік зарезервованих ресурсів підприємства для здійснення в майбутньому виплат соціальної спрямованості працівникам підприємства	471.1 “Резерв на виплату відпусток”, 471.2 “Резерв на виплату додаткових пенсій”, 471.3 “Резерв для здійснення матеріального стимулювання”, 471.4 “Інші резерви соціального спрямування”
472 “Резерв для виконання зобов'язань”	Призначений для формування резервів для погашення майбутніх зобов'язань (витрат), які виникли в результаті настання господарського ризику	472.1 “Резерв для виконання гарантійних зобов'язань”, 472.2 “Резерв для виконання зобов'язань за професійними ризиками”, 472.3 “Резерв для виконання умовних зобов'язань”, 472.4 “Резерв для виконання податкових зобов'язань”
473 “Резерв на відновлення необоротних активів”	Формується для резервування коштів на демонтаж, переміщення, ремонт основних засобів та приведення земельних ділянок до придатного у діяльності підприємства стану	473.1 “Резерв відновлення земельних ділянок”, 473.2 “Резерв оновлення інших необоротних активів”
474 “Резерв призових виплат”	Використовується на підприємствах “грального” бізнесу, призначений для можливості здійснення виплати у випадку виграшу	475.1 “Призовий фонд”, 475.2 “Резерв на виплату джек-поту, не забезпеченого сплатою участі у лотереї”
475 “Резерв інших виплат і платежів”	Використовується для обліку операцій з формування та використання резервів на покриття наслідків інших ризиків діяльності підприємства	За видами ризиків діяльності та наслідків

Згідно П(С)БО 11 “Зобов'язання” [31] забезпечення, які обліковуються на рахунку 47 діючого Плану рахунків бухгалтерського обліку, в нашому випадку визначені як резерви майбутніх витрат і платежів, не можуть бути використані для покриття збитків підприємства. При існуванні такої необхідності слід використовувати сформований резервний капітал (фонд). Відповідно до визначені позиції, що будь-яке формування запасу засобів підприємства є резервом, а резерв є проявом фонду, запропоновано наступні зміни у плані рахунків: 431 “Основний резервний капітал” (формується за вимогами установчих документів за рахунок прибутку або додаткового капіталу), 432 “Резерв покриття критичних наслідків господарських ризиків” (формується за рахунок прибутку для покриття збитків від

конкретних видів діяльності (критичних наслідків ризиків діяльності суб'єкта господарювання)).

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, в результаті проведеного дослідження було встановлено, що резерв є різновидом фонду та формується за рахунок витрат, прибутку та іншого капіталу; оціночний резерв – це регулятив, який формується з метою компенсації ризику зміни вартості активу. Також визначено, що забезпечення хоча і не можна ототожнювати з резервами, проте вони за своєю сутністю є резервами майбутніх витрат і платежів.

Отже, за допомогою створення ефективної системи самострахування наслідків ризиків діяльності суб'єкта господарювання та запровадження відповідних профілактичних заходів можна оперативно нейтралізувати ризик, що, в свою чергу, сприятиме зміцненню фінансово-майнового стану підприємства. Запропоновані зміни до Плану рахунків бухгалтерського обліку та визначені види резервів підприємств для покриття негативних наслідків господарських ризиків дозволяють розробити методику облікового відображення окремих господарських операцій, які відбуваються в умовах ризику.

Перспективою подальших досліджень питання ризиків у бухгалтерському обліку є створення комплексного обліково-аналітичного забезпечення процесу управління ризикам господарської діяльності.

Список літератури

1. Дячек С. М. Формування резервів як методу захисту від ризиків: тезисы и тексты выступлений на V-ой Международной научной конференции [“Концепции развития бухгалтерской профессии: теория и практика”] / С. М. Дячек / Міністерство освіти і науки України, Житомирський державний технологічний університет. – Житомир: ЖДТУ, 2006. – 136 с. – С. 111-113.
2. Кіндрацька Л. Формування і використання резервів під кредитні ризики та методика обліку цих операцій у комерційних банках України / Л. Кіндрацька // Банківська справа. – 2000. – № 3. – С. 33-36.
3. М. Б. Вопрос № 107. Счет фонда долгового риска с суммы оборота с покупателями / М. Б. // Счетоводство А. М. Вольфа. – 1901. – С. 11.
4. М. Б. Счет фонда долгового риска на сумму долга за покупателями к концу года / М. Б. // Счетоводство А. М. Вольфа. – 1901. – С. 7.
5. Большой бухгалтерский словарь [Под ред. А.Н. Азриляна]. – М.: Институт новой экономики, 1999. – 574 с.
6. Борисов А. Б. Большой экономический словарь / А. Б. Борисов. – М.: Книжный мир, 2001. – 895 с.
7. Бычков В. П. О банковских резервах / В. П. Бычков // Банковское дело. – 2005. – № 4 – С. 21-26.
8. Бухгалтерский фінансовий облік: [Підруч. для студ. спец. “Облік і аудит” вищ. навч. закл.] / За редакцією проф. Ф. Ф. Бутинця. – 5-е вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП “Рута”, 2003. – 726 с.
9. Фінансовий словник – довідник [Демяненко М. Я., Лузан Ю. Я., Саблук П. Т., Скупний В. М. та ін.] / За ред. М. Я. Демяненка. – К.: ІАЕ УААН, 2003. – 555 с.
10. Дячек С.М. Відображення в бухгалтерському обліку та аналіз резервів молокопереробних підприємств АПК: автореф. дис... канд. экон. наук: 08.00.09 / С.М. Дячек. – К., 2008 – 24 с.
11. Козлова М. О. Облік і контроль процесу резервування: Дис... кандидата екон. наук: 08.00.09 / Козлова Марія Олегівна. – Житомир, 2006. – 203 с.
12. Костюк П. А. Бухгалтерский словарь / П. А. Костюк. – Мн.: “Вышеш. школа”, 1971. – 160 с.
13. Красий С. А. Краткий бухгалтерский словарь-справочник / С. А. Красий. – Одесса: “Художественное газетное издательство”, 1960. – 124 с.

Одержано 01.07.10

14. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 3 / Редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2002. – 952 с.
15. Завадський Й. С. Словник економічних термінів: менеджмент, маркетинг, підприємництво. [Навч.-метод. посіб.] / Й. С. Завадський, Г. В. Осовська, О. О. Юшкевич. – Житомир: ЖІТІ, 1999. – 444 с.
16. Райзберг Б. А. Современный экономический словарь / Б. А. Райзберг, Л. Ш. Лозовский, Е. Б. Стародубцева / 2-е, исправ. – М.: ИНФРА – М, 1998. – 479 с.
17. Сухарський В. С. Економічний словник-довідник / В. С. Сухарський. – Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2002. – 328 с.
18. Управленческий консалтинг: словарь-справочник / М. О. Шишханов. – Москва: Анкил, 2009. – 896 с.
19. Бакаев А. С. Бухгалтерские термины и определения / А.С. Бакаев. – М.: Изд-во “Бухгалтерский учет”, 2002. – 160 с.

20. Бернар И. Толковый экономический и финансовый словарь: французская, русская, английская, немецкая, испанская терминология: [Пер. с фр.; В 2-х тт. Т.І] / И. Бернар, Ж.-К. Колли. – М.: Междунар. отношения, 1997. – 760 с.
21. Экономика и бизнес. А-Я. Словарь-справочник [Уолл Н., Маркузе Я., Лайнз Д., Мартин Б.] / Пер. с англ. К. С. Ткаченко. – М.: ФАИР-ПРЕСС, 1999. – 624 с.
22. Бойко В. М. Бізнес: словник-довідник / В. М. Бойко, П. Г. Вашків. – К.: Україна, 1995. – 157 с.
23. Ноубс К. Карманный словарь-справочник бухгалтера [Пер. с англ.] / Под ред. М. С. Киселева и С. А. Табалиной. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1993. – 200 с.
24. Бреславцева Н. А. Балансоведение: [Учеб. пособ.] / Н. А. Бреславцева, В. И. Ткач, В. А. Кузьменко. – М.: “Издательство Приор”, 2001. – 160 с.
25. Загородній А.Г. Облік і аудит: [Термінологічний словник] / А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк, Г. О. Паргин. – Львів: “Центр Європи”, 2002. – 671 с.
26. Таусова И. Ф. Учетно-аналитическое обеспечение резервной политики коммерческой организации: Автореф. дис... канд. экон. наук: 08.00.12 / И.Ф. Таусова. – Мичуринск, 2008. – 22 с.
27. Лачинов Ю. Н. Бухгалтерия экономики: [Междисциплин. учеб. пособ. для студ.] / Ю. Н. Лачинов. – М.: Компания спутник+, 2002. – 124 с.
28. Шевелев А. Е. Риски в бухгалтерском учете: [Учеб. пособ.] / А. Е. Шевелев, Е. В. Шевелева. – М.: КНОРУС, 2007. – 280 с.
29. Русиева И. Б. Резервирование в системе бухгалтерского учета: Автореф. дис... канд. экон. наук: 08.00.12 / И. Б. Русиева. – Йошкар-Ола, 2004. – 24 с.
30. Терещенко В. С. Бухгалтерський облік забезпечень майбутніх витрат і платежів: теорія та методика: Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.00.09 / В. С. Терещенко. – Київ, 2008. – 20 с.
31. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 “Зобов’язання”, затверджено Наказом Міністерства фінансів України 31.01.2001 № 91 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=z0085-00>.

И.Выговская

Проблемы трактовки понятий “фонд”, “резерв”, “оценочный резерв”, “регулятив”, “обеспечение”

В статье раскрыто специфику и отличия в сущности понятий “фонд”, “резерв”, “оценочный резерв”, “регулятив”, “обеспечение” как объектов бухгалтерского учета. Автором предложено собственное определение приведенных понятий, внесены соответственные изменения в действующий План счетов бухгалтерского учета, выделены резервы самострахования рисков хозяйственной деятельности

I. Vygivska

Problems of interpretation of the terms "fund", "reserve", "performance reserve", "regulative", "provision"

The specificity and differences in the nature of the concepts of "fund", "reserve", "performance reserve", "regulative," "provision" as objects of accounting have been revealed. The author's definition of terms has been suggested; the changes to current Chart of Accounts have been suggested as well as reserves for self-insurance of business risks have been considered

Одержано 01.07.10